

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

1. SKUPINA: VII. RAZRED

ŠKOLSKA GODINA: 2015. / 2016.

PONEDJELJAK, 8. veljače 2016.

13:00 – 14:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	_____
-----------	-------

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____
2. _____
3. _____

_____
(mjesto i nadnevak)

NAPUTCI:

- 1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.**
- 2. Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.**
- 3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.**
- 4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk. g. 2014./2015.**
- 5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati**
- 6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoći list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.**
- 7. Želimo Vam mnogo uspjeha!**

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan.

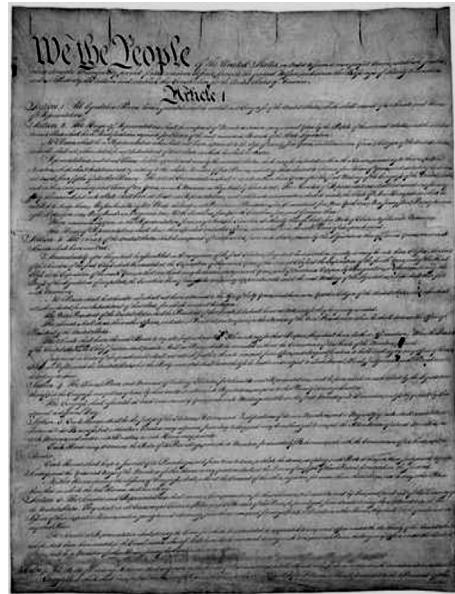
Zaokružite slovo ispred točnog odgovora.

1. Kojim je dokumentom engleski parlament stekao pravo sudjelovanja u donošenju važnih državnih odluka?

- A. Poveljom o pravima
- B. Građanskim zakonikom
- C. Društvenim ugovorom
- D. Ustavom

1	
---	--

2. Što su Sjedinjene Američke Države postale dokumentom prikazanim na slici koji započinje rečenicom: „Mi, narod ...“?

1	
---	--

- A. monarhija
- B. slobodna država
- C. republika
- D. britanska kolonija

3. Tko je imenovao hrvatskog bana?

- A. vladar Monarhije
- B. Hrvatski sabor
- C. Kraljevsko vijeće
- D. hrvatsko plemstvo

1	
---	--

4. Koji je predstavnik prosvjetiteljstva u Hrvatskoj prikazan na slici?

1

- A. Andrija Kačić Miošić
- B. Antun Kanižlić
- C. Tituš Brezovački
- D. Matija Antun Reljković

5. Kakav je program iznesen u Disertaciji?

1

- A. kulturni
- B. politički
- C. obrazovni
- D. vjerski

6. U kojem dijelu Hrvatske su najistaknutiji članovi Narodne stranke bili Mihovil Pavlinović i Miho Klaić?

1

- A. u Istri
- B. u Dalmaciji
- C. u Vojnoj krajini
- D. u Banskoj Hrvatskoj

7. Gdje je bilo sjedište Istarskog sabora?

1

- A. u Puli
- B. u Pazinu
- C. u Labinu
- D. u Poreču

8. Tko se odupirao promjenama i želio sačuvati postojeći društveno-politički poredak u Europi?

- A. konzervativci
- B. liberali
- C. utopisti
- D. anarchisti

1

9. Koji je vladar imao naziv „kralj građanin“?

- A. Fridrik II.
- B. Franjo Josip I.
- C. Luj Filip
- D. Karlo X.

1

II. U sljedećim zadatcima povežite međusobno srodne sadržaje. Upišite slovo iz lijevog stupca na odgovarajuću crtu ispred broja u desnom stupcu. Tri su crte viška.

10. Povežite osobu sa zanimanjem.

A	Carl von Linné	_____ 1	filozof
☐ 3	Isaac Newton	_____ 2	književnik
C	Ignaz Semmelweiss	_____ 3	biolog
		_____ 4	fizičar
		_____ 5	skladatelj
		_____ 6	liječnik

11. Povežite pojmove s njihovim objašnjenjima.

3

A alijansa

_____ 1 društveni sustav u kojem je vlast vladara neograničena

B apsolutizam

_____ 2 grupa ljudi jednakih političkih, društvenih i ekonomskih prava i statusa

C parlament

_____ 3 skupština, sabor, najviše izborne zakonodavno tijelo države

_____ 4 politički savez više država

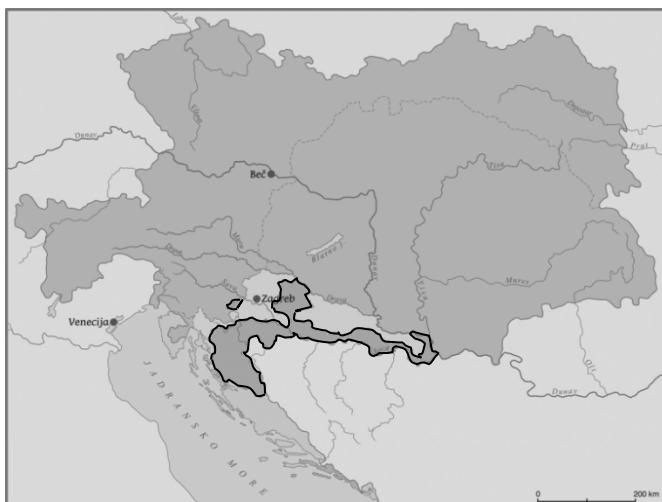
_____ 5 skup temeljnih pravnih odredbi neke države

_____ 6 sastanak, zbor, skup koji ima posebnu veliku važnost

III. U sljedećim zadatcima odgovorite na pitanja kratkim odgovorima.

12. Kako se u XVIII. stoljeću nazivao označen na karti?

1

13. Koja je znanstvenica (ime i prezime) otkrila kemijske elemente radij i polonij te dobila dvije Nobelove nagrade?

1

14. Kako se zvao politički savez vladara Habsburške Monarhije, Rusije i Pruske osnovan 1815. godine?

1	
---	--

15. Za koje se narječje zauzimao Ljudevit Gaj da postane zajedničko svim Hrvatima?

1	
---	--

16. Kako su se zvali hrvatske novine koje je pokrenuo biskup Juraj Dobrila?

1	
---	--

17. Kako se zvala (ime i prezime) preporoditeljica na slici?

1	
---	--

18. Tko je (puno ime i prezime) rekao navedene rečenice:

„Mi smo malo Latini, malo Nijemci, malo Talijani, malo Mađari i malo Slaveni, a ukupno govoreći – nismo baš ništa! Nama vlada jedan mrtvi jezik – latinski – i tri živa: mađarski, njemački i talijanski. Ovi živi jezici nam prijete, a mrtvi nas drži za vrat.“

1	
---	--

19. Kako se zvalo tijelo koje je osnovano za vrijeme banovanja Josipa Jelačića, a djelovalo je kao samostalna hrvatska vlada?

1	
---	--

20. Koji je vladar opisan u sljedećem tekstu?

„U njegovoj gotovo vojnički programiranoj svakodnevici bilo je vrlo malo vremena za osobna zadovoljstva. Kraći boravci u Opatiji, kamo su i neki drugi članovi carske obitelji povremeno znali dolaziti da bi uživali u suncu i plavetnili Kvarnerskog zaljeva, povremeni izleti u planine s ponekim bliskim prijateljem i lov na raznovrsnu divljač bili su mu, osobito u mlađim danima, omiljena razonoda.“

1	
---	--

IV. U sljedećim zadatcima poredajte kronološki navedene sadržaje.

Upišite redne brojeve od 1 (najstariji) do 4 (najmlađi) na praznu crtu iza slova.

21. Poredajte kronološki navedene događaje.

- A. _____ konstruiran prvi automobil koji je pokreao motor s unutarnjim izgaranjem
- B. _____ konstruiran parni stroj koji je postao poslovno iskoristiv
- C. _____ konstruiran prvi parobrod koji je donosio dobit
- D. _____ pokrenuta prva željeznička pruga na svijetu

2	
---	--

22. Poredajte kronološki navedene bitke.

- A. _____ bitka kod Jene
- B. _____ bitka kod Wagrama
- C. _____ bitka kod Leipziga
- D. _____ bitka kod Trafalgara

2	
---	--

23. Poredajte kronološki navedene događaje iz hrvatske povijesti.

- A. _____ izvedena prva opera na hrvatskom jeziku
- B. _____ izvedena prva kazališna predstava na hrvatskom jeziku
- 2
- C. _____ održan prvi zastupnički govor na hrvatskom jeziku u Hrvatskom saboru
- D. _____ hrvatski jezik proglašen službenim u Hrvatskoj

Zaokružite slovo ispred točnoga kronološkog slijeda navedenih događaja.

24. A. Francuska započela rat protiv Habsburške Monarhije i Pruske → Francuska postaje republika → pogubljen Luj XVI. → jakobinska diktatura

B. Francuska postaje republika → Francuska započela rat protiv Habsburške Monarhije i Pruske → pogubljen Luj XVI. → jakobinska diktatura

1

C. Francuska započela rat protiv Habsburške Monarhije i Pruske → Francuska postaje republika → jakobinska diktatura → pogubljen Luj XVI.

D. Francuska postaje republika → Francuska započela rat protiv Habsburške Monarhije i Pruske → jakobinska diktatura → pogubljen Luj XVI.

25. A. zabrana uporabe ilirskog imena → počeo izlaziti časopis Zora dalmatinska → osnovana Matica ilirska → Srpanjske žrtve

B. osnovana Matica ilirska → zabrana uporabe ilirskog imena → Srpanjske žrtve → počeo izlaziti časopis Zora dalmatinska

1

C. osnovana Matica ilirska → zabrana uporabe ilirskog imena → počeo izlaziti časopis Zora dalmatinska → Srpanjske žrtve

D. osnovana Matica ilirska → počeo izlaziti časopis Zora dalmatinska → zabrana uporabe ilirskog imena → Srpanjske žrtve

V. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć izvornoga povjesnog teksta.

26. Pozorno pročitajte prikazani povjesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

„... sjedinjenje u svakom smislu naše po zakonu i dogodovštini k nama pripadajuće Kraljevine Dalmacije s kraljevinom hrvatskom i slavonskom.

Vlastiti nezavisni našemu saboru odgovorni ministerium, kojega članovi imadu biti ljudi narodu povoljni i od noviega duha napredka i slobode.

Uvođenje narodnoga jezika u unutarnje i izvanjsko upravljanje Kraljevinah naših i zajedno sve više i manje učionice.

Odrešenje podanikah (kmetovah) od rabote ili tlake i zatim podaništva ...“

A. Kako se zove dokument u kojem su iznesene navedene točke?

1	
---	--

B. Koja je stranka organizirala događaj na kojem su prihváćene navedene točke?

1	
---	--

C. Što se navedenim dokumentom htjelo postići u svezi položaja kmetova?

1	
---	--

27. Pozorno pročitajte prikazani povjesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

„Ne nudim vam plaću, ni stan, ni hranu. Mogu vam ponuditi jedino glad, žed, forsirane marševe, bitke i smrt. Oni koji vole svoju zemlju srcem, a ne ustima, neka me slijede.“

A. Tko je (ime i prezime) autor gore navedenih rečenica?

1	
---	--

B. O kojoj je zemlji, „koja se voli srcem ...“, riječ?

1	
---	--

C. Za što se cijelog života borio autor gore navedenih rečenica, a odnosi se na „zemlju koja se voli srcem ...“?

1	
---	--

28. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

„Oko 7 sati navečer puče mužar u znak da se približuje željno izgledani gost. Sada sve poleti na ulicu da pozdravi onoga kojega je odavno u srcu štovalo. Nije ovdje bilo kakvoga umjetnoga oduševljenja. Svakome se Zagrepčaninu iz oka krikesila radost kad je ugledao mili obraz našega junaka nad junacima. Svijet ga je pozdravljao klicanjem i mahanjem rubaca. Kao djeca davno izgledanoga oca svoga, tako je narod zaokupio bana koji je ljupko odzdravljaо...“

A. O čijem se dolasku (ime i prezime) govorи u povijesnom izvorу?

1	
---	--

B. Na kojem se jeziku narodu obratio „željno izgledani gost“?

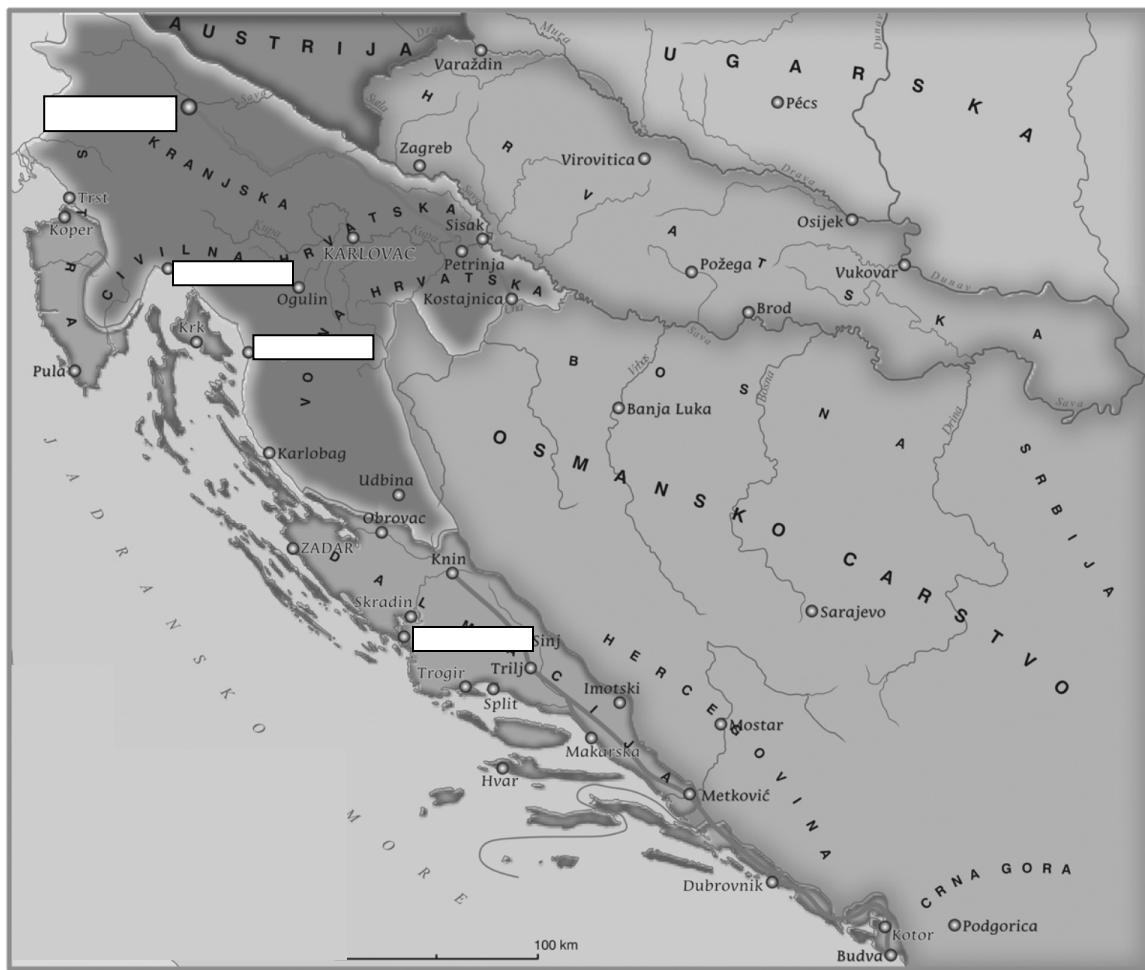
1	
---	--

C. Koje je godine „željno izgledani gost“ postao ban?

1	
---	--

VI. Sljedeće zadatke riješite na povijesnim zemljovidima.

29. Ilirske pokrajine

A. Upišite naziv grada u kojem je bilo sjedište Ilirskih pokrajina.

1	
---	--

B. Podcrtajte naziv grada u kojem je izlazio Kraglski Dalmatin.

1	
---	--

C. Zaokružite naziv hrvatskoga grada u koji su Francuzi ušli u svibnju 1806. godine.

1	
---	--

30. Europa nakon Bečkog kongresa

- 1
- A. Vodoravnim crtama (=) u potpunosti označite državu u kojoj je odlukama Bečkog kongresa uspostavljena ustavna monarhija, obnovljena kraljevska vlast Bourbonsa i koja je vraćena u granice iz 1792. godine.
- 1
- B. Podrtajte naziv države čiji je dvorski kancelar i ministar vanjskih poslova imao vodeću ulogu na Bečkom kongresu.
- 1
- C. Zaokružite naziv grada u kojem je osnovana Sveta alijansa.

31. Hrvatske pokrajine u prvoj polovici XIX. stoljeća

1	
---	--

A. Vodoravnim crtama (=) u potpunosti označite područje kojim je upravljao ban i Hrvatski sabor.

1	
---	--

B. Podcrtajte naziv grada koji je Jozefinskom cestom, preko Modruša, bio povezan s Karlovcem.

1	
---	--

C. Zaokružite naziv glavnoga grada Hrvatske u prvoj polovici XIX. stoljeća.